

5774

Torah from Around the World

אם אין קמה אין תורה ואם אין תורה אין קמה

Alles is voorzien, en vrijheid is gegeven. De wereld wordt geoordeeld met goedheid. En alles naar de meerderheid van goede daden. En sommigen zeggen: We weten niet hoe de daden worden geteld.

(Spreuken over de Fundamenten [Pirké Avot] 3:15, uitgave Amphora Books)

Sjabbat 4 januari 2014 / 3 sjewat 5774: Bo, Sjmot [Exodus] 10:1 – 11:3

Tanach: blz. 127

Haftara: Jirmijahoe 46:13-28

Tanach: blz. 1015

Commentaar: *Rabbin Mark Goldsmith, Rabbin bij [Alyth, North Western Reform Synagogue, London](#)*

Vertaler: Jochanan Belinfante

[Het Engelse origineel](#)

Wat maakt de Joden tot een volk? Rasji stelde deze vraag in het Frankrijk van de elfde eeuw bij het allereerste begin van zijn Torah-commentaar. Het eerste vers van Beresjiet [Genesis] beschrijft de schepping van het Universum, maar Rasji vraagt of het begin niet een vers van onze sidra had moeten zijn; het vers waarin God de gehele gemeenschap van Israël toespreekt in Sjmot [Exodus] 12:2: "Voortaan zal deze maand [de maand Nissan waarin Pesach valt] voor jou het begin van de maanden zijn." De joodse religieuze praktijk heeft zich zodanig ontwikkeld gedurende de millennia, dat het onze gewoonte is geworden om Rosj Hasjana en [de maand, red.] Tisjri te vieren als het begin van het jaar. Maar wij tellen nog steeds de volgorde van onze feestdagen vanaf Pesach.

Het punt dat Rasji maakt is: als de Tora het leidende document is van het joodse volk, zou deze dan niet moeten beginnen met de eerste richtlijnen die aan ons werden gegeven, als een gezamenlijk volk? Ik beleefde onlangs een opmerkelijke ervaring van het zijn van een joods volk. Omdat ik nog een Sabbatical van mijn werk in de Alyth Synagoge in Londen tegoeed

had, reageerde ik op een advertentie van Temple Israël in Kaapstad. Ze zochten een rabbijn om naar Zuid-Afrika te komen als plaatsvervanger voor hun rabbijn Greg Alexander. De gemeente bood mij de gelegenheid en, op Simcha Tora sloot ik mij aan bij het team van drie rabbijnen van Temple Israël. Ik ben zojuist teruggekomen in Londen na drie heerlijke en bevredigende maanden.

Gedurende deze maanden kon ik de programma's en werkwijzen die wij in Londen gebruiken om een joodse gemeente te revitaliseren, naar Kaapstad brengen. Ik was verrast hoe goed zij hier, met een kleine aanpassing, gewerkt hebben. Wij zijn werkelijk een wereldomvattende familie, een echt volk. Wij delen de liederen en muziek van ons volk – ik heb Sjalom Rav [op muziek van] Jeff Klepper en Dan Freeland horen zingen met vreugde en bezielend op Sjabbatavond in Kaapstad, in Kerch op de Krim, in Ohel Avraham in Haifa, in Beit Warszawa in Warschau en thuis in Londen. Wij delen als Joden onze belangstelling, onze zorgen, én onze honger om te leren. Alyth's Talmoedklas en de 'Worstelen met God'-huiskamerstudiegroepen waren net zo vervuld van dezelfde geest van debat, vragen stellen en respect, en van niet-veroordelende bewondering voor elkaars ideeën, in Kaapstad als in Londen. Wij delen de bereidheid die Progressieve Joden eigen is om de grenzen van joodse spiritualiteit op te rekken, zowel in Kaapstad als in Londen: Kavana Yoga in Londen is misschien wat milder en iets meer gereserveerd dan de op dans gebaseerde versie die zich heeft ontwikkeld toen ik in Kaapstad was, maar de onderliggende basis was de zoektocht naar God "op deze plaats". Ik moest er aan wennen om een challe een 'kitke' te noemen. En terwijl wij op Mitswedag in november in Groot Brittannië rillen vanwege de eerste kou van de Britse winter, moesten wij hier in Kaapstad op dezelfde dag oppassen niet uit te drogen in de zon – dus er zijn verschillen en culturele uitdagingen in overvloed die toegevoegd kunnen worden aan de weelde van de ervaring.

Er was nog iets anders heel bijzonder aangaande mijn ervaring in Temple Israël. Het betreft het antwoord van Mosjé, in sidra Bo, aan Farao's hovelingen op hun aanbod, na de achtste plaag, de plaag van de sprinkhanen: "Laat de mannen gaan om de Eeuwige, hun God, te vereren." (Sjemot 10:7) Mosjé weigert dit aanbod: "We gaan met jong, en we gaan met oud, met onze zonen en met onze dochters (...) want het is een feest van de Eeuwige voor ons." (Sjemot 10:9) In Temple Israël, Kaapstad, zowel als in Alyth, Londen, en in de Progressieve Synagogen over de hele wereld kun je zien dat wij deze erfenis vorm geven en tegelijkertijd voor de toekomst behouden. Ons volksbewustzijn staat open voor allen die er aan willen deelnemen. In Temple Israël aanbid je en leer je met mensen wier families een duizendjarige erfenis van Jodendom bezitten en ook met mensen van alle rassen van de Regenboog Natie, die het Jodendom hebben ontdekt in deze generatie en zich bekeerden of die, op dit moment, ons volk begeleiden in onze zoektocht naar God. Dus, ook in Alyth, in multicultureel Londen, zijn er leden van de sjoel met een grote variëteit aan familiale achtergrond. Mannen en vrouwen, kinderen en volwassenen, geboren Joden en Joden-door-keuze, zij allen zijn samengebracht als gelijkwaardige deelnemers aan het Jodendom en allen zijn van gelijke waarde bij het opbouwen van het Jodendom.

De Wereld Organisatie voor Progressief Jodendom, de grootste joodse organisatie op Gods aarde, kan een fantastische gelegenheid bieden aan rabbijnen en gemeenteleden om hun enthousiasme voor het Jodendom op te frissen. Misschien dat het kantoor van de World Union in Jeruzalem een bemiddelingsdienst kan aanbieden om het rabbijnen mogelijk te maken tijdelijk in elkaars gemeente te dienen tijdens Sabbaticals. Dat geeft hen, wanneer zij voor een korte tijd in elkaars gemeente functioneren, de mogelijkheid te groeien door na te denken over hun beroepspraktijk, door te studeren in een nieuwe omgeving en door een uitwisseling van

hun ideeën over en werkwijzen om het Jodendom op de hele planeet op een levendige manier te brengen. Voor elk lid van de World Union levert de website details voor contact met iedere gemeente in elk land, zodat een bezoek brengen op Sjabbat of bij een andere gelegenheid heel gemakkelijk is.